Katowice, dnia 25 kwietnia 1936.

GAZETA URZĘDOWA

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DZIAŁ ADMINISTRACJI SZKOLNEJ

Nr. 4.

Poz.: TREŚĆ: str.

Poz. 53

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 22 z 30 marca 1936 r., poz. 183).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNÈJ
z dnia 25 lutego 1936 r.
o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciw błonicy (dyfterji).

Na podstawie art. 11 ust. (1) lit. a ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Wprowadza się obowiązek szczepienia ochronnego przeciw błonicy (dyfterji), którego przeprowadzenie zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej.

(2) Przymus szczepienia ochronnego przeciw błonicy obejmuje:
1) wszystkie dzieci do lat 10,
2) dzieci w wieku powyżej lat 10 do lat 15 — w przypadku epidemji błonicy.

§ 2. Od przymusowego szczepienia, przewidzianego w § 1, wolne są dzieci, które w ciągu ostatnich dwóch lat przed terminem szczepienia, wyznaczonym przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, były poddawane temu szczepieniu.

§ 3. Jeżeli stan zdrowia dziecka nie pozwala na dokonanie szczepienia w terminie, wyznaczonym przez wojewódzką władzę administracji ogólnej, lekarz wykonywający szczepienie może je odroczyć na inny termin.

§ 4. (1) Szczepienia przymusowe, dokonywane w myśl postanowień rozporządzenia niniejszego, jak również świadectwa o dokonaniu tych szczepień, są bezpłatne.

(2) Koszty, związane z przeprowadzeniem szczepień przymusowych, ponosi Skarb Państwa.

§ 5. (1) Zarządy gmin, na których obszarach zostanie zarządzone przeprowadzenie szczepień (§ 1), obowiązane są przesłać wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, najpóźniej na 2 tygodnie przed wyznaczonym terminem szczepień, imienne spisy dzieci do lat 10 włącznie, zamieszkałych na obszarze gminy w dniu ogłoszenia zarządzenia w „Dzienniku Wojewódzkim".

(2) Spis powinien zawierać: imię i nazwisko dziecka, jego wiek i miejsce zamieszkania oraz imiona rodziców.

§ 6. Za niedopełnienie obowiązków, wynikających z niniejszego rozporządzenia, osoby, pod których opieką pozostają dzieci, podlegające szczepieniu, ponoszą odpowiedzialność w myśl postanowień art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
Wł. Jaszczołt

54.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.

Okólnik Nr. 9
z dnia 29 stycznia 1936 r. (I Praw-1103/1/36)
w sprawie tytulatury pośmiertnej Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zarządzam ujednolicenie tytulatury Zmarłego Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego we wszelkiego rodzaju służbowej korespondencji w sposób następujący:

1) przed tytułem nie należy używać wyrazów „ś. p.",

2) przy pierwszem wymienieniu w tekście Osoby Zmarłego, lub, jeżeli w całym tekście wymieniona będzie Osoba Zmarłego tylko raz jeden, — należy używać pełnego oficjalnego tytułu „Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski". Wszelkie następne wzmianki Osoby Zmarłego w tekście tej samej korespondencji winny zawierać tytuł „Marszałek Józef Piłsudski".

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) Świętosławski.

55.

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Warszawa

OKÓLIK Nr. 28
z dnia 27 marca 1936 r. (II-P. 944/36)
w sprawie zwalczania wykroczeń młodzieży na terytorjum kolejowem.

Ministerstwo Komunikacji stwierdza, iż w ciągu ostatnich paru lat coraz częściej powtarzają się na terytorjum kolejowem wydarzenia, spowodowane przez nieletnich, wyrażające się w obrzucaniu pociągów kamieniami, układaniu na szynach kolejowych kamieni lub innych przeszkód, zasypywaniu żwirem żłóbków szynowych na przejazdach itp.

Powyższe występki, spowodowane najczęściej przez dzieci w wieku szkolnym, nie zdające sobie nieraz sprawy ze szkodliwości swych czynów, wpływają ujemnie na stan bezpieczeństwa na kolejach i pociągają za sobą znaczne straty. Zaznaczam, że do kategorji powyższych przekroczeń należy również niewłaściwe zachowanie się młodzieży wobec przejeżdżających aut, autobusów komunikacyjnych, tramwajów miejskich a nadto wykroczenia młodzieży dojeżdżającej do szkół. W sprawach tych obowiązkiem nauczyciela jest uświadamianie młodzieży o szkodliwości podobnego zachowania się.

W związku z powyższem podkreślam, iż właściwe i skuteczne realizowanie obowiązujących programów nauczania daje w szkołach ogólnokształcących i zawodowych podstawę i możność podniesienia zachowania się uczniów na należyty poziom i uchronienia młodzieży i jej rodziców od ewentualnych przykrych następstw w postaci m. inn. odpowiedzialności karnej.

Wobec wzmożenia się w ostatnich czasach wykroczeń tego rodzaju, przypominając polecenia okólnika z dnia 6. lipca 1930 r. Nr. II-12995/30 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7 poz. 125) i zarządzenia z dnia 21 listopada 1930 r. Nr. II-26408/30) uświadomienie o stratach, wywołanych psuciem linij telefonicznych) — polecam jak najenergiczniejsze przeciwdziałanie omawianym wyżej przekroczeniom i uświadomienie jak najszerszych kręgów młodzieży o obowiązkach dobrego obywatela. Należy dołożyć starań, by zarządzona akcja była celowo i konsekwentnie przeprowadzona.

Minister
(—) **W. Świętosławski**

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydz. Ośw. Publ.
Nr. OP. I-50/58. Katowice, dnia 17 kwietnia 1936 r.

Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Inspektoratom Szkolnym, Kierownictwom szkół powszechnych i Kierownictwom szkół dokształcających zawodowych
w Województwie Śląskiem

do wiadomości i ścisłego przestrzegania, z tem, że okólnik Min. W. R. i O. P. z 6. VII. 1930 r. Nr. II-12995/30 ogłoszony został w Dz. Urz. W. O. P. Nr. 9 z 15. IX. 1930 r. poz. 117), a zarządzenie Ministerstwa z 21. XI. 1930 r. Nr. II-26408/30 w Dz. Urz. W. O. P. Nr. 12, z 15. XII. 1930 r. poz. 172.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

56.

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 26 listopada 1935 r.

o zaliczaniu okresów działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej.

(Nr. Pers. 701-2).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu, Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach oraz Starostów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości oraz celem zakomunikowania podwładnym funkcjonarjuszom pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 28 marca 1935 r. Nr. D. I. 11508/Em/35. — Okólnik z dnia 26. X. 1934 r., na który Ministerstwo Skarbu powołuje się w piśmie, jest ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 20 listopada 1934 r. Nr. 32 pod poz. 271.

(—) **Inż. Kucharski**
Dyrektor Biura Personalnego.

MINISTERSTWO SKARBU
Nr. D. I. 11508/Em/35
Warszawa,
dnia 28 marca 1935 r.

Do
Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej. Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

W związku z wejściem w życie przepisów wykonawczych o zaliczaniu czynnej działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej, przewidzianych w art. 37 p. 6 i art. 50 (ustęp ostatni) ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20 z 1934 r. poz. 160), a zawartych w § 67 rozporządzenia wykonawczego do powołanej wyżej ustawy emerytalnej (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1934 r. poz. 513) w wielu wypadkach zgłaszający swoje uprawnienia z tego tytułu, mimo wskazówek zawartych w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 26 października 1934 r. L. D. I. 57075/Em/34, przedstawiają wnioski o zaliczenie okresów służby odbytej w polskich formacjach i organizacjach wojskowych jako to w Polskiej Organizacji Wojskowej, Strzelcu, Organizacji Bojowej Polskiej Partji Socjalistycznej i innych wymienionych szczegółowo w § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72) uzupełnionego rozporządzeniem tegoż Ministra z dnia 13 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 568).

Służba w tych formacjach i organizacjach wojskowych mieści się w pojęciu czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, podlega ona jednak zaliczeniu do wysługi emerytalnej jako służba wojskowa na zasadzie art. art. 105, 92 i 37 p. 3 ustawy emerytalnej, a w razie pełnienia jej podczas wojny podlega zaliczeniu w wymiarze podwójnym.

Natomiast postanowienia art. 37 p. 6 i art. 50 (ustęp ostatni) ustawy emerytalnej wprowadzone zostały w życie w tym celu, aby umożliwić zaliczenie do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych tych okresów czynnej działalności niepodległościowej i odbywania kar za taką działalność, które to okresy nie zostały objęte art. 105 ustawy emerytalnej i wyżej wspomnianem rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych. Zaliczenie okresów tej działalności i poniesionych za nią kar w myśl powołanego wyżej § 67 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej uzależnione jest od pewnych specjalnych warunków, jako to: udowodnie-

nia w sposób przewidziany §§ 7 i 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1933 r. w sprawie zaopatrzenia byłych skazańców politycznych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 237), stwierdzenia nadania Krzyża lub Medalu Niepodległości, zakwalifikowania przez Komisję Kwalifikacyjną. Poza tem omawiana czynna działalność niepodległościowa i odbyte za nią kary podlegają zaliczeniu tylko w wymiarze pojedyńczym.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu prosi o zwrócenie uwagi interesowanych osób, że okresy służby w polskich formacjach i organizacjach wojskowych, wymienionych w rozporządzeniach Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72) i z dnia 13 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 568), jako zaliczalne do wysługi emerytalnej przy przejściu w stan spoczynku z samego prawa na podstawie art. 105, 92 i 37 p. 3 nie podlegają zgłoszeniu i rozpatrywaniu w trybie § 67 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej przez Komisję Kwalifikacyjną dla spraw zaopatrzenia byłych skazańców politycznych.

Druga sprawa domagająca się bliższego wyjaśnienia ubiegającym się o zaliczenie działalności niepodległościowej do wysługi emerytalnej dotyczy sposobu udowodnienia okresów omawianej działalności. Udowodnienie okresów kar pozbawienia wolności, administracyjnego zesłania lub przebywania w aresztach zapobiegawczych (§ 67 p. 1 lit. a) jest stosunkowo ułatwione przez możliwość uzyskania wyroków sądowych, orzeczeń administracyjnych lub zaświadczeń z archiwów państwowych. Natomiast na uzasadnienie zgłaszanych okresów samej działalności niepodległościowej lub w wypadkach braku dowodów z dokumentów, zainteresowani przedstawiają przeważnie zaświadczenia stowarzyszeń byłych więźniów politycznych oraz zaświadczenia świadków niejednokrotnie w odpisach.

Otóż Ministerstwo Skarbu prosi o wyjaśnienie zainteresowanym, że zaświadczenia stowarzyszeń byłych więźniów politycznych informujące o przebiegu działalności niepodległościowej mogą być w myśl art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) brane pod uwagę, jednak pod warunkiem jednoczesnego wskazania w zaświadczeniu źródła, skąd dane stowarzyszenie zaczerpnęło swoje informacje, a to w celu umożliwienia władzy sprawdzenia podanych okoliczności.

Co się tyczy zeznań świadków, to do tych w myśl § 67 p. 6 rozporządzenia wykonawczego do ustawy emerytalnej i § 8 wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 marca 1933 r. w sprawie zaopatrzenia b. skazańców politycznych mają także zastosowanie postanowienia wyżej powołanego rozporządzenia o postępowaniu administracyjnem w szczególności art. 20 p. 3 i art. 61 tego rozporządzenia. Według tych postanowień zaświadczenie świadka, o ile jest przedstawione bezpośrednio przez zainteresowanego, winno być w całości napisane własnoręcznie przez świadka z dokładnem oznaczeniem, skąd są świadkowi wiadome zeznawane okoliczności. W innych wypadkach dotyczących dowodów ze świadków, mają zastosowanie postanowienia art. 61 o badaniu świadków pod przysięgą lub po uprzedniem złożeniu przez świadka przyrzeczenia zeznania prawdy.

(—) **W. Staniszewski**
Podsekretarz Stanu.

57.

PISMO OKÓLNE
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
z dnia 30 listopada 1935 r.
o polskich formacjach wojskowych.
(Nr. Pers. 901-60).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu. Naczelnika Urzędu Spraw Mniejszości w Katowicach oraz Starostów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, stosowania i zakomunikowania podwładnym funkcjonarjuszom pismo Państwowego Zakładu Emerytalnego z dnia 6 listopada 1935 r. Nr. ES/0712/18.

(—) **Inż. Kucharski**
Dyrektor Biura Personalnego.

PAŃSTWOWY ZAKŁAD
EMERYTALNY
Warszawa I
ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 19
Warszawa, dnia 6 listopada 1935 r.
Nr. ES/0712/18.

Do
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
w m.

Państwowy Zakład Emerytalny prosi o podanie do wiadomości uczestnikom Zakładu, wypełniającym deklarację zgłoszeniową (druk Nr. 1), jak również tym, którzy już je wypełnili, celem dodatkowego zgłoszenia, że oprócz formacyj wojskowych, podanych na str. 3 tej deklaracji — rozporządzeniem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 29 sierpnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 428) zostały ponadto uznane za polskie formacje wojskowe:

20) Organizacja Werbunkowo - Agitacyjna od 13 maja 1918 r. do 5 stycznia 1919 r.

21) Pogotowie Bojowe Polskiej Partji Socjalistycznej od 11 maja 1917 r. do 11 listopada 1918 r.

22) Organizacje przygotowawcze do powstania wielkopolskiego:

a) Bataljon Pograniczny Nr. 1 w Szczypiornie, w czasie od 10 listopada 1918 r. do 20 sierpnia 1919 r.,

b) Rady Robotników i Żołnierzy w czasie od 10 listopada 1918 r. do 20 sierpnia 1919 r.,

c) Służba Straży i Bezpieczeństwa w czasie od 10 listopada 1918 r. do 20 sierpnia 1919 r.,

d) Organizacja Wojskowa Pomorze (Towarzystwo b. żołnierzy) w czasie od 27 grudnia 1918 r. do 10 lutego 1920 r.

23) Oddziały i instytucje wojska wielkopolskiego w czasie od 27 grudnia 1918 r. do 20 sierpnia 1919 r.

24) Straż Ludowa i Obrona Krajowa — w czasie od 10 listopada 1918 r. do 20 sierpnia 1919 r. (na Pomorzu do 10 lutego 1920 r.).

25) Pułk Strzelców im. Bartosza Głowackiego — w czasie od 1 listopada 1917 r. do 6 kwietnia 1918 r.

26) Oddział Mikuliniecki — w czasie od 16 października 1918 r. do 2 kwietnia 1919 r.

27) Oddziały polskie we Włoszech — w czasie od 1 grudnia 1917 r. do 5 listopada 1918 r., poczem armja polska we Francji.

28) Legjon w Finlandji — w czasie od 24 kwietnia 1917 r. do 1 marca 1918 r.

29) Samoobrona Ziemi Grodzieńskiej — w czasie od 12 listopada 1918 r. do 7 marca 1919 r.

30) Samoobrona Litwy i Białorusi — w czasie od 28 października 1918 r. do stycznia 1919 r.

31) Partyzancki oddział mjr. Dąbrowskiego — w czasie od 6 stycznia 1919 r. do 9 lutego 1919 r.

32) Ochotnicza Legja Obywatelska — w czasie od 8 lipca 1920 r. do 20 października 1920 r.

33) Ochotnicza Legja Kobiet — w czasie od 1 listopada 1918 r. do 1 lutego 1922 r.

p. o. Dyrektora Technicznego
(—) **Dr. Aleksander Grużewski.**

58.

(Przedruk z Dz. U. M. S. W. Nr. 23 z 20 lipca 1935 r. poz. 131).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Warszawa.

PISMO OKÓLNE
z dnia 15 lipca 1935 r.
o opłatach stemplowych od pism w przedmiocie wyznaczenia funkcjonarjuszom państwowym mieszkań w budynkach państwowych,
(Nr. BZ. 22/6/11).

Do
P. P. Wojewodów (wszystkich), P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

W sprawie opłat stemplowych od pism w przedmiocie wyznaczenia funkcjonarjuszom państwowym mieszkania w budynku państwowym Ministerstwo Skarbu pismem z dnia 20 lutego 1934 r. L. D. V. 56599/5/33 ustaliło następującą wykładnię:

„Jeżeli funkcjonarjusz państwowy jest obowiązany mieszkać w budynku państwowym, to pismo władzy przełożonej, wskazujące funkcjonarjuszowi mieszkanie, nie stwierdza umowy, lecz zawiera jednostronne polecenie służbowe i wobec tego nie podlega opłacie stemplowej.

Jeżeli natomiast władza, rozporządzając mieszkaniem, znajdującem się w budynku państwowym, oddaje to mieszkanie do dyspozycji funkcjonarjuszowi państwowemu, który sam starał się o mieszkanie w budynku państwowym, nie będąc obowiązany zamieszkać właśnie w danym lokalu, a więc mając prawo zamieszkać gdziekolwiek, to dochodzi do skutku umowa najmu. Pismo, stwierdzające tę umowę podlega opłacie, przewidzianej w art. 88 ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z roku 1932 Nr. 41, poz. 413); mają zastosowanie postanowienia instrukcji z dnia 21 grudnia 1932 roku w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe (ogłoszonej w Nr. 21 Monitora Polskiego z 1933 r. oraz w Nr. 1 Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. z 1933 r.), w szczególności § 12 tej Instrukcji. Podlega więc opłacie, o której mowa, w szczególności pismo, podpisane tylko przez władzę, którem władza ta, na prośbę funkcjonarjusza, wyznacza mu mieszkanie (art. 1, ustęp drugi u. o. s.)".

Tekst powyższy został ogłoszony w Nr. Nr. 6 i 32 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z roku 1934 jako wykładnie Nr. Nr. 400 i 419.

Jednocześnie pismem z dnia 20 lutego 1934 r. L. D. V. 56599/5/33 Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, co następuje:

„Z materjałów, posiadanych przez Ministerstwo Skarbu wynika, że umowy, określone w ustępie drugim wykładni zostają zawarte na czas nieoznaczony, wobec czego do pism stwierdzających te umowy ma zastosowanie punkt „e" art. 10 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z roku 1932, Nr. 41, poz. 413). Należy więc za podstawę wymiaru opłaty stemplowej wziąć iloczyn z pomnożenia czynszu rocznego przez 5 (lub iloczyn z pomnożenia czynszu miesięcznego przez 60). Zasada powyższa ma zastosowanie również do pism, stwierdzających umowę najmu, sporządzonych przed dniem 18 maja 1932 roku (§ 196 rozporządzenia z dnia 10 października 1932 roku, zawierającego przepisy wykonawcze do ustawy z dnia 1 lipca 1926 roku o opłatach stemplowych Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842).

Co do sporządzonych już pism, stwierdzających umowy najmu, o jakich mowa, jeżeli organ urzędowy dotychczas nie wymierzył opłaty stemplowej, (§ 4 punkt 4 oraz §§ 5—8 instrukcji z 1932 roku powołanej w wykałdni), to Ministerstwo Skarbu zezwoliło:

1) na zaniechanie wymiaru opłaty stemplowej, jeżeli umowa najmu została rozwiązana z dniem 31 marca 1934 roku,

2) jeżeli stosunek najmu trwa po dniu 31 marca 1934 r. — na dodatkowe wydanie decyzji w przedmiocie uiszczenia opłaty stemplowej ratami, zgodnie z § 12 powołanej instrukcji.

W razie załatwienia sprawy w sposób podany pod 2), należy od kwoty opłaty stemplowej, obliczonej od wymienionego wyżej iloczynu potrą-

cić kwotę, już uiszczoną tytułem opłaty stemplowej od danej umowy najmu na skutek nakazu płatniczego, sporządzonego przez urząd skarbowy."

Opłata stemplowa za okres od dnia 31 marca 1934 roku powinna być zapłacona w połowie przez funkcjonarjusza państwowego, zajmującego mieszkanie, a w połowie przez Skarb Państwa, przyczem zgodnie z decyzją Ministerstwa Skarbu, wyrażoną w piśmie z dnia 7 listopada 1934 roku Nr. D. V. 36531/5/34 opłata stemplowa może być uiszczona przez odpowiednie uszczuplenie kwoty wpływającej do kasy państwowej tytułem komornego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe do wiadomości i zastosowania.

Jednocześnie podaje się do wiadomości odpis pisma okólnego Ministerstwa Skarbu za tą samą datą i liczbą, skierowanego do wszystkich Izb Skarbowych, Wydziału Skarbowego w Urzędzie Wojewódzkim Śląskim, Urzędów Opłat Stemplowych oraz tych Urzędów Skarbowych, którym poruczony jest wymiar opłat stemplowych.

Za Dyrektora Departamentu
(—) **inż. Sunderland**
Naczelnik Wydziału.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 56599/5/33.
Warszawa,
dn. 20 lutego 1934 r.

Zał. do pisma ok.
Nr. BZ 22/6/11.

Wszystkim Izbom Skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy), Urzędom Opłat Stemplowych oraz tym Urzędom Skarbowym, którym jest poruczony wymiar opłat stemplowych.
do wiadomości.

Jeżeli Urząd Skarbowy wymierzył nakazem płatniczym opłatę stemplową od pisma, o jakiem mowa w ustępie drugim wykładni wyżej przytoczonej (na mocy art. 33 punktu 3 u. o. s., a z powodu, że organ urzędowy, oddający w najem, nie zastosował postanowień i. s. u.), to ma na wniosek wymienionego organu urzędowego w księdze bierczej odpisać kwotę, która jeszcze zalega, jeżeli wymieniony organ urzędowy stwierdził w motywacji wniosku bądź, że umowa została rozwiązana przed dniem 1 kwietnia 1934 r., bądź, że została dodatkowo wydana decyzja w myśl § 12 i. s. u.

Urząd Skarbowy ma na żądanie organu urzędowego, oddającego w najem, podać mu kwotę, która została uiszczona na poczet wymierzonej nakazem płatniczym opłaty stemplowej od pisma, stwierdzającego umowę najmu.

Ze względu na wynikającą z powyższych zarządzeń możliwość umorzenia wymierzonych opłat stemplowych, o których mowa, należy kroki egzekucyjne celem ściągnięcia tych opłat wstrzymać do końca maja 1934 r.

(—) **W. Koszko**
Dyrektor Departamentu.

59.

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. V. 43296/1/35

Warszawa, dnia 11 stycznia 1936 r.

OKÓLNIK

Do
wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego oraz do wszystkich Urzędów Skarbowych.

Specjalny podatek od wynagrodzeń. — Wyjaśnienia.

W związku z dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

do art. 2 ustęp (1).

1) Przez wyrażenie „wypłacane przez" rozumieć należy sam fakt wypłacania wynagrodzeń przez podmioty prawne, wymienione w ustępie (1) art. 2, bez względu na to, czy wynagrodzenia te płyną z funduszów tych podmiotów, czy też z funduszów podmiotów niewymienionych w ust. (1) art. 2.

Przykład: Urzędnik Ministerstwa pełni w jakiemś przedsiębiorstwie prywatnem funkcje kontrolne lub wchodzi w skład rady nadzorczej i z tego tytułu przedsiębiorstwo to wypłaca mu pewne wynagrodzenie. Wynagrodzenia tego jednak przedsiębiorstwo nie wypłaca mu bezpośrednio, lecz przekazuje Ministerstwu, które dopiero wypłaca je temu urzędnikowi. Otóż w tym wypadku, ponieważ wynagrodzenie to wypłaca władza wymieniona w art. 2 ust. 1, przeto podlega ono również specjalnemu podatkowi.

2) Przez wyrażenie „państwowe.... przedsiębiorstwa" użyte w punkcie 2) ust. (1) art. 2, rozumieć należy tak przedsiębiorstwa, będące odrębnemi osobami prawnemi, jakoteż nieposiadające odrębnej osobowości. Nie są przedsiębiorstwami państwowemi przedsiębiorstwa spółek, w których Skarb Państwa jest udziałowcem (np. właścicielem akcyj, choćby nawet wszystkich).

do art. 2 ustęp (2).

3) Przepis ten zawiera ustawową interpretację pojęcia „wynagrodzenia", podlegającego w myśl dekretu opodatkowaniu. Zgodnie z tym przepisem podlegają opodatkowaniu wszelkie wynagrodzenia, jakie płatnik uzyskuje z tytułów w tym przepisie wymienionych, bez względu na to, jakiego rodzaju są te wynagrodzenia, lub jak się one nazywają. W szczególności należą tu: diety poselskie i senatorskie, uposażenia zasadnicze, wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, zaopatrzenia, pensje, odprawy, wszelkiego rodzaju dodatki, stanowiące uzupełnienie uposażenia zasadniczego lub podstawowego, jak dodatki lokalne, funkcyjne, reprezentacyjne, służbowe, dodatki dla drużyn konduktorskich i parowozowych za czas służby przy pociągach lub na parowozie,

zarówno na kolejach normalno- jak i wąskotorowych, dodatki dla szoferów i konduktorów samochodów przedsiębiorstwa „P. K. P.", dodatki dla dyspozytorów parowozowni, dodatki za pracę w pocztach ruchomych, za konwój pocztowy kolejami, za konwój poczty na drogach bitych, dodatki za służbę nocną, dodatki sezonowe, dodatki za wydajność pracy, ryczałty obchodowe dla funkcjonarjuszów przydzielonych do nadzoru dróg wodnych, ryczałty objazdowe dla nadzorców dróg i mostów, ryczałty nawigacyjne dla funkcjonarjuszów niższych zatrudnionych na objektach pływających, zasiłki wyrównawcze, wynagrodzenia za spełnianie czynności dodatkowych, nagrody pieniężne (remuneracje), zapomogi, premje, odszkodowania za niewykorzystany urlop wypoczynkowy — i t. p.

Natomiast wolne są od podatku te wynagrodzenia, które przyznane są **wyłącznie** na pokrycie kosztów, związanych z wykonywaniem obowiązków służbowych. Do tych wynagrodzeń należą w szczególności:

a) należności z tytułu pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem, oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe, jak diety, zwrot kosztów przejazdu, zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego, ryczałty za pełnienie służby poza miejscem stałego zamieszkania, ryczałty na wyjazdy, wynagrodzenia za używanie własnego samochodu lub motocyklu w podróżach służbowych i t. p.;

b) wypłacane żołnierzom dodatki: ćwiczebne, podczas zaokrętowania, asystencyjne i patrolowe;

c) ryczałty na przybory kancelaryjne, opał, światło, lokal, na posłańców, woźnych, na konserwację służbowych środków lokomocji oraz wzajmian służbowych środków lokomocji i t. p.;

4) Wolne są również od specjalnego podatku wynagrodzenia, wypłacane tytułem zwrotu kosztów pogrzebu (pośmiertne) oraz odprawy pośmiertne, wypłacane członkom rodziny zmarłego w związku z jego śmiercią.

5) Nie podlegają specjalnemu podatkowi wynagrodzenia, wypłacane za wynik pracy (umowa o dzieło) np. wynagrodzenia wypłacane nauczycielowi za ocenę książki szkolnej, w wojsku t. zw. zasiłki wynalazcze, i t. p., oraz wynagrodzenia za wykrycie wszelkiego rodzaju przestępstw skarbowych (w dziedzinie podatków, monopoli i ceł). Wynagrodzenia te bowiem nie są wypłacane z tytułu stosunku służbowego o ile chodzi np. o podatek dochodowy podlegają opodatkowaniu nie według działu II, a według działu I ustawy.

do art. 2 ustęp (3).

6) Przepisy tego ustępu stosują się również do osób, pełniących służbę na obszarze W. M. Gdańska.

7) Osoby pełniące służbę zagranicą i w W. M. Gdańsku i opłacające podatek dochodowy od uposażeń na rzecz państwa, na obszarze którego pełnią służbę, lub na rzecz W. M. Gdańska, wolne są od specjalnego podatku.

do art. 3 pkt. 1).

8) Podane w tym punkcie minima 100 lub 110 złotych wolne są od podatku nietylko w tych wypadkach, gdy łączna suma wszystkich wynagrodzeń płatnika, jakie on wogóle pobiera, nie przekracza 100 lub 110 złotych, lecz także wówczas, gdy płatnik pobiera wynagrodzenia od kilku władz, instytucyj i t. p., wypłacających mu odrębnie te wynagrodzenia i gdy wynagrodzenie wypłacone w ciągu miesiąca przez poszczególną władzę, instytucję i t. p. nie przekracza złotych 100 lub 110.

P r z y k ł a d: Płatnik pobiera wynagrodzenie w trzech instytucjach po złotych 80 każde i każda z tych instytucyj wypłaca mu wynagrodzenie odrębnie. Płatnik nie podlega specjalnemu podatkowi od żadnego z tych wynagrodzeń. Jeżeli jednak jedna z tych instytucyj zamiast wypłacać płatnikowi wynagrodzenie odrębnie, przekazuje je drugiej i ta druga instytucja wypłaca płatnikowi dwa wynagrodzenia w łącznej sumie 160 złotych, wówczas suma 160 złotych podlegą podatkowi, a ze zwolnienia korzysta jedynie wynagrodzenie trzecie w sumie 80 zł., wypłacane odrębnie przez instytucję trzecią.

do art. 4.

9) za „poszczególną władzę, urząd, przedsiębiorstwo, zakład, instytucję" uważać należy każdy poszczególny organ uprawniony w myśl obowiązujących przepisów do asygnowania wynagrodzenia, choćby nawet asygnowało płatnikowi wynagrodzenie kilka różnych organów w ramach jednego resortu, a w wojsku każdą jednostkę administracyjną lub jednostkę gospodarczo samodzielną. Jeżeli więc urzędnik otrzymuje np. jedno wynagrodzenie, asygnowane mu bezpośrednio przez Ministerstwo, a drugie bezpośrednio przez podległą władzę II instancji, to w tym wypadku Ministerstwo i władza II instancji są odrębnemi organami asygnującemi i każdy z nich potrąca specjalny podatek według skali, przypadającej dla wypłaconego przez siebie wynagrodzenia. Przewidziana zatem w art. 4 kumulacja wynagrodzeń przez użycie zwrotu: „Za podstawę ustalenia stopy procentowej i obliczenia specjalnego podatku przyjmuje się łączną sumę wszelkich wynagrodzeń...." zachodzi tylko wówczas, gdy kilka wynagrodzeń wypłaca płatnikowi jeden i ten sam organ asygnujący. Stosuje się to nietylko do wypadków, kiedy jeden organ asygnujący wypłaca płatnikowi kilka wynagrodzeń z mocy obowiązujących przepisów, ale także wówczas, kiedy dzieje się to via facti, a więc kiedy różne władze, urzędy i t. p. przekazują wynagrodzenie jednemu organowi asygnującemu, a ten wypłaca je następnie płatnikowi.

10) Stopę procentową ustala się i podatek oblicza się od wynagrodzenia brutto. O ile chodzi zatem np. o pracowników kontraktowych, podstawę obliczenia stanowi suma wynagrodzenia bez potrąceń z tytułu podatku dochodowego, składek ubezpieczeniowych, opłat na Fundusz Pracy i t. p.

11) W przeciwieństwie do podatku dochodowego, specjalny podatek pobiera się nie od sumy wynagrodzenia w stosunku rocznym, lecz od łącznej sumy tych wszystkich wynagrodzeń, które płatnik od poszczególnej władzy i t. d. faktycznie otrzymał w ciągu miesiąca.

O ile jednak chodzi o:

a) odprawy, wypłacane jednorazowo za trzy miesiące lub za dłuższy okres czasu spowodu bezzwłocznego rozwiązania stosunku służbowego z płatnikiem;

b) stałe miesięczne wynagrodzenia, które nie zostały wypłacone w terminie i wypłacane są za czas ubiegły jednorazowo lub w kilku ratach;

c) wynagrodzenia z tytułu zaległych emerytur, rent i t. p. wypłacane jednorazowo, np. na skutek wygrania skargi o emeryturę w Najwyższym Trybunale Administracyjnym —

Ministerstwo Skarbu na zasadzie art. 130 ordynacji podatkowej zarządza, co następuje:

We wszystkich wymienionych wyżej pod a)—c) wypadkach specjalny podatek należy obliczać i potrącać według stopy procentowej, przypadającej od wchodzących tu w rachubę wynagrodzeń osobno za każdy miesiąc. Naprzykład: pewien urząd wypowiada w końcu stycznia b. r. pracownikowi pracę, zwalnia go z dniem 31-go stycznia i wypłaca mu trzymiesięczną odprawę za luty, marzec i kwiecień 1936 r. Pracownik ten pobierał miesięczne wynagrodzenie w kwocie 300 zł., otrzymał więc w styczniu wynagrodzenie normalne za styczeń w kwocie 300 zł. i w dniu 31 stycznia 900 zł. tytułem odprawy, razem 1.200 złotych. Stosownie do wyjaśnień wyżej zawartych, pracownikowi temu należy obliczyć i potrącić podatek od sumy 1.200 zł., lecz według stopy procentowej, przypadającej od wynagrodzenia 300 zł. miesięcznie.

Przykład drugi: urzędnik skarży do Najwyższego Trybunału Administracyjnego decyzję władzy, odmawiającą mu prawa do emerytury. Skargę wygrywa i w styczniu 1936 r. otrzymuje zaległą emeryturę jednorazowo za trzy lata wstecz w wysokości 125 zł. za każdy miesiąc. Urzędnikowi temu należy podatek obliczyć i potrącić od ogólnej wypłaconej mu sumy, lecz według stopy procentowej, przypadającej od sumy 125 zł.

Gdyby jednak w wypadkach, o których mowa pod b) i c), wypłacane za czas ubiegły wynagrodzenie za każdy poszczególny miesiąc nie przekraczało minimum wolnego od podatku (100 lub 110 złotych), łącznie zaś suma wypłacanego wynagrodzenia za czas ubiegły przekraczała to minimum, wówczas należy stosować zasady następujące:

A) Jeżeli płatnikowi w ubiegłych miesiącach wogóle nic nie płacono i jeżeli zarazem wynagrodzenie jego za każdy miesiąc nie przekraczało minimum wolnego od podatku (100 lub 110 złotych), wówczas od ogólnej sumy wypłacanego mu za czas ubiegły wynagrodzenia należy podatek obliczyć i potrącić według stopy procentowej przewidzianej dla pierwszego stopnia wynagrodzenia. Np. płatnikowi wypłacane jest jednorazowo wynagrodzenie za dwa lata wstecz, które miesięcznie wynosi 90 złotych. Ogólna suma wynagrodzenia (90×24) wynosi 2.160 zł. Od tej sumy należy pobrać podatek według stopy 7%, lub 5,5%, w zależności od tego, czy wypłacane wynagrodzenie podlega potrąceniu z tytułu opłat emerytalnych lub składek ubezpieczeniowych, czy też nie.

B) Jeżeli płatnikowi, pobierającemu wynagrodzenie w pewnej określonej wysokości, w ubiegłych miesiącach wypłacono tylko część tego wynagrodzenia, a następnie w pewnym miesiącu, oprócz wynagrodzenia bieżącego, wypłaca mu się wyrównanie za miesiące ubiegłe, całkowicie lub częściowo, wówczas od kwoty wypłacanego wyrównania specjalny podatek należy obliczyć i potrącić według stopy procentowej, przypadającej od pełnej sumy wynagrodzenia za każdy ubiegły miesiąc, wyrównywując równocześnie kwoty za mało ewentl. potrąconego podatku w miesiącach ubiegłych.

P r z y k ł a d : Płatnik ma umówione wynagrodzenie w sumie 250 złotych miesięcznie. W miesiącach od lipca 1935 do marca 1936 niewypłacano mu pełnej sumy 250 złotych, lecz wypłacono: w lipcu 1935 r. 120 złotych, w sierpniu — 180 złotych, we wrześniu 150 zł., w październiku, listopadzie i grudniu 1935 r. po 160 zł., w styczniu i lutym 1936 r. po 130 zł. i w marcu 1936 r. 200 złotych. W ten sposób płatnikowi zamiast 2.250 zł. (9 miesięcy po 250 zł.) wypłacono tylko 1.390 zł. W kwietniu 1936 r. wypłaca się płatnikowi jednorazowo wyrównanie w kwocie 860 zł. plus bieżące wynagrodzenie 250 zł., razem 1.110 złotych. Podatek od tej kwoty należy obliczyć i potrącić nie według stopy dla sumy 1.110 zł., lecz według stopy dla sumy 250 zł., czyli sumy normalnego miesięcznego wynagrodzenia, a równocześnie należy obliczyć i potrącić za mało pobrany podatek w miesiącach grudzień 1935 r. — kwiecień 1936 r., jeżeli on w tych miesiącach był obliczony według stopy procentowej, przypadającej od sumy faktycznie wypłaconej w poszczególnych miesiącach.

Tę samą zasadę należy stosować także i wówczas, gdy wypłata wyrównania następuje nie jednorazowo, lecz w ratach.

C) Zasadę przytoczoną pod B) należy stosować również w wypadkach wypłacania wyrównania wynagrodzenia za ubiegłe miesiące np. spowodu wygrania skargi o wyższy wymiar emerytury.

W końcu Ministerstwo Skarbu podkreśla, że ulgi przyznane w niniejszym punkcie odnoszą się tylko do stałych miesięcznych wynagrodzeń, natomiast nie mają zastosowania do wypłat wszelkiego rodzaju zaległych i bieżących wynagrodzeń jednorazowych, tantjem, prowizyj itp., które powinny być opodatkowane ściśle według przepisów dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r.

do art. 5 ustęp (1).

12) Specjalny podatek, podobnie, jak podatek dochodowy, pobiera się drogą potrącenia przy wypłacie wynagrodzenia. O ile płatnik pobiera w ciągu miesiąca raz tylko wynagrodzenie, sprawa nie przedstawia żadnych wątpliwości. Jeżeli natomiast płatnik w ciągu miesiąca pobiera wynagrodzenie w kilku terminach, np. 8-go, 15 i 24, wybór sposobu i terminu potrącenia podatku pozostawiony jest wolnej woli pracodawcy. Pracodawca może zatem, jeżeli zgóry wie ile wyniesie łączne wynagrodzenie pracownika w danym miesiącu, potrącić mu cały podatek przy wypłacie pierwszego wynagrodzenia, może to zrobić przy wypłacie drugiego, lub nawet ostatniego wynagrodzenia, może wreszcie potrącać odpowiednią część specjalnego podatku przy każdorazowej wypłacie — wogóle może czynić tak jak jemu i pracownikowi wygodniej, byle najpóźniej przy ostatniej wypłacie sprawa potrącenia całego specjalnego podatku **od łącznej sumy wszystkich wypłacanych płatnikowi w tym miesiącu wynagrodzeń,** była definitywnie załatwiona, a potrącony podatek został wpłacony do dnia 7 następnego miesiąca.

13) Osoby, których wynagrodzenia wolne są od potrąceń z tytułu podatku dochodowego i opłat emerytalnych lub składek ubezpieczeniowych a obciążone są wyłącznie opłatami na rzecz Funduszu Pracy, opłacają specjalny podatek według skali określonej w pkt. 1). Przez określenie „wynagrodzenia wolne od państwowego podatku dochodowego" rozumieć należy również wynagrodzenia wolne od tego podatku tylko z tego względu, że nie przekraczają ustalonego ustawą minimum egzystencji, a zatem wynagrodzenia nieprzekraczające w stosunku rocznym — o ile chodzi o grudzień 1935 r. sumy 2.500 zł., a o ile chodzi o czas od 1 stycznia 1936 r. — sumy 1.500 zł. np. od emerytury w wysokości 120 zł. miesięcznie, która jako nieprzekraczająca w stosunku rocznym sumy 1.500 zł., jest wolna od podatku dochodowego, a nie podlega też potrąceniu z tytułu opłat ubezpieczeniowych i emerytalnych, podatek specjalny należy potrącić według skali p. 1) art. 5 ust. 1).

do art. 5 ustęp (4).

14) Znaczenie tego przepisu obrazuje przykład następujący: Pracownik od jednej władzy asygnującej pobiera dwa wynagrodzenia po 300 złotych miesięcznie, razem złotych 600. Z tych jedno wolne jest od podatku dochodowego i opłat emerytalnych (ubezpieczeniowych), drugie podatkowi i opłatom podlega. Podatek obliczyć należy w sposób następujący: Stopa procentowa dla sumy 600 złotych według skali pierwszej wynosi 14%, według skali drugiej 10%. Do pierwszych 300 złotych należy więc zastosować stopę procentową 14%,do drugich 10%. Podatek będzie więc wynosił: od pierwszych 300 złotych — 14% czyli 42 złote, od drugich 300 zł. 10% czyli 30 zł., razem 72 złote.

do art. 7.

15) Władze, urzędy, przedsiębiorstwa i t. p., które na podstawie dotychczasowych zarządzeń korzystają ze zwolnienia od przedkładania władzom skarbowym odpisów list płacy w związku z poborem podatku dochodowego według działu II ustawy, korzystają z takiego samego zwolnienia również w odniesieniu do podatku specjalnego.

16) Wszystkie inne władze, urzędy, przedsiębiorstwa i t. p. winny równocześnie z wpłatą potrąconego podatku specjalnego przedkładać albo odpisy listy płacy, albo wykazy według wzoru, obowiązującego w odniesieniu do podatku dochodowego z dz. II. Odpisy list płacy będą wówczas tylko uznane za wystarczające, jeżeli będą zawierały conajmniej następujące rubryki: imię i nazwisko płatnika, wysokość łącznego wypłaconego w miesiącu wynagrodzenia brutto, tak w gotówce jak i w naturze, suma potrąconego podatku.

Minister Skarbu: (—) E. Kwiatkowski.

60.

Ministerstwo Skarbu.

L. D. III. 2570/3/36. Warszawa, dnia 26. II. 1936 r.

Do

Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów, wszystkich Ministerstw.

Oddłużenie funkcjonarjuszów państwowych. Zaliczki na uposażenie.

Nawiązując do treści okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lutego 1936 r. Nr. 10/2/42-2/28 w sprawie oddłużenia funkcjonarjuszów państwowych, Ministerstwo Skarbu prosi o wydanie zarządzeń w sprawie niezwłocznego otwarcia przez właściwe władze asygnujące w księdze funduszów specjalnych oddzielnego subkonta do rachunku zaliczek na uposażenie p. n. „rachunek oddłużeniowy".

Przy asygnowaniu uposażenia za m. marzec r. b. mają właściwe władze asygnujące potrącić i przelać: 10% normalnych rat zaliczek na uposażenie na wymieniony „rachunek oddłużeniowy", zaś na dotychczasowy rachunek zaliczek na uposażenie również 10% normalnych rat zaliczek. Ogółem zatem podlega potrąceniu z asygnowanego za miesiąc marzec r. b. uposażenia 20% normalnych rat zaliczek na uposażenie.

W podobny sposób należy przelewać co miesiąc dalsze raty zaliczek na uposażenie do m. września r. b. oraz dalsze raty podwyższone z dniem 1 października r. b. i 1 grudnia 1937 r., w myśl postanowień p. III. powołanego na wstępie okólnika Prezesa Rady Ministrów.

Sumy zwrotów pożyczek na oddłużenie podlegają zarachowaniu w całości na „rachunek oddłużeniowy".

W razie przyznania funkcjonarjuszowi państwowemu — w myśl postanowień p. IV. lit. b),

zdanie ostatnie okólnika Prezesa Rady Ministrów zaliczki na uposażenie na pokrycie opłat w szkołach akademickich oraz w państwowych szkołach średnich wszelkich typów za dzieci i pasierbów, będących na ich utrzymaniu, zaliczek tych nie należy asygnować do rąk odnośnych funkcjonarjuszów, którym przyznano zaliczkę, lecz przelewać bezpośrednio do właściwych zakładów szkolnych na rachunki: „Fundusz opłat studenckich" względnie „Taksa administracyjna" za równoczesnem zawiadomieniem tych zakładów.

W związku z niniejszem zarządzeniem tracą moc obowiązującą okólniki z dnia 9 kwietnia 1935 roku L. D. III. 5908/3/35, z dnia 14 listopada 1935 r. L. D. III. 16744/3/35 i z dnia 17 grudnia 1935 r. L. D. III. 18341/3/35 w sprawie wstrzymania potrącania rat zaliczek na uposażenie.

Analogiczne zarządzenia w części dotyczącej wysokości potrącenia rat zaliczek na uposażenie, należy wydać podległym przedsiębiorstwom państwowym (funduszom państwowym) oraz samodzielnym jednostkom gospodarczym.

Treść niniejszego zarządzenia należy podać do wiadomości zainteresowanych funkcjonarjuszów państwowych.

(—) T. Grodyński, Podsekretarz Stanu.

61.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
W a r s z a w a.

Nr. I. R-10616/35.

Warszawa, dnia 18 grudnia 1935 r.

Wymiar podatku specjalnego od uposażeń nauczycieli, urlopowanych za zwrotem kosztów zastępstwa.

W związku z różnorodną interpretacją dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 listopada 1935 r. o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszów publicznych, (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 503) w zastosowaniu do uposażenia nauczycieli publicznych szkół powszechnych urlopowanych za zwrotem kosztów zastępstwa, Ministerstwo na podstawie ustnego wyjaśnienia Ministerstwa Skarbu zawiadamia, że podatek specjalny od tego rodzaju uposażeń należy obliczać, biorąc za podstawę ustalenia stopy procentowej, uposażenie miesięczne nauczyciela urlopowanego zmniejszone o sumę należną z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa. Np. a) uposażenie miesięczne nauczyciela urlopowanego wynosi 210 zł., koszt zastępstwa 130 zł., opodatkowaniu podlega różnica w kwocie 80 zł., która z mocy dekretu wolna jest od podatku specjalnego; b) uposażenie miesięczne nauczyciela urlopowanego wynosi 260 zł. — koszt zastępstwa 130 zł., opodatkowaniu podlega różnica w kwocie 130 zł.

Wynagrodzenie, wypłacane zastępcom nauczycieli urlopowanych, podlega opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

Zarządzenie niniejsze należy stosować do czasu wydania przez Ministerstwo Skarbu pisemnego wyjaśnienia.

Naczelnik Wydziału: (—) A. Nowak.

62.

WOJEWODA ŚLĄSKI.
Nr. Pr. 1/28/9. Katowice, dnia 20 marca 1936 r.

Do
PP. Inspektorów Szkolnych,
PP. Dyrektorów Państwowych Szkół Średnich Ogólno-Kształcących i Zawodowych,
PP. Dyrektorów Państw. Seminarjów Naucz.,
P. Dyrektora Śl. Konserwatorjum Muzycznego,
P. Dyrektora Śl. Techn. Zakładów Naukowych,
w Województwie Śląskiem

Forma korespondencji urzędowej.

Celem jednolitego unormowania formy korespondencji z Urzędem Wojewódzkim Śląskim zarządzam co następuje:

Korespondencja urzędowa pomiędzy Urzędem Wojewódzkim Śląskim a wszystkiemi podległemi Wojewodzie Śląskiemu lub nadzorowanemi urzędami i zakładami powinna być adresowana „Do Urzędu Wojewódzkiego" i „Do Urzędu.............. Biura .... Inspektoratu .... Zakładu .... itp."

Forma adresu „Do Pana Wojewody" może być używana tylko w sprawach, które:

1) stanowią załatwienie korespondencji otrzymanej od Wojewody z podpisem Wojewody lub Wicewojewody;

2) wymagają zdaniem Panów, jako szczególnie ważne, wysłania pisma bezpośrednio do rąk Wojewody.

W toku załatwiania powyższych spraw należy używać również formy „Do Urzędu Wojewódzkiego" dopóki chodzi o korespondencję przedstanowczą, nie przesądzającą ostatecznego załatwienia sprawy, lecz mającą na celu wyjaśnienie lub uzupełnienie stanu faktycznego. Użycie formy „Do Urzędu Wojewódzkiego" nie będzie oczywiście dopuszczalne, jeżeli istota sprawy jest w konkretnym wypadku tego rodzaju, że wszelka korespondencja Panów, zarówno przedstanowcza, jak i ostateczna, powinna być kierowana wyłącznie i tylko do Wojewody.

Korespondencja adresowana „Do Pana Wojewody" powinna być z reguły podpisywana przez Panów.

Powyższe zasady należy w analogiczny sposób stosować w korespondencji ze Starostwami i Dyr. Policji.

Z Urzędu Wojewódzkiego będą adresowane w formie „Do Pana Naczelnika.............. Dyrektora .... Inspektora..............":

a) wszystkie pisma podlegające aprobacie Wojewody,

b) te pisma, które Wicewojewoda I. i II., oraz Naczelnicy Wydziałów w poszczególnych wypadkach uznają za niezbędne adresować bezpośrednio do Panów ze względu na wagę sprawy.

Zarządzenie niniejsze nie narusza w niczem dotychczasowej formy wydawania, podpisywania i adresowania okólników Urzędu Wojewódzkiego.

Cała korespondencja nadchodząca z Urzędu Wojewódzkiego, a adresowana do Panów, powinna być natychmiast i w całości przedkładana Panom do wglądu.

Zechcą Panowie wydać ze Swej strony odpowiednie zarządzenia i dopilnować ścisłego przestrzegania przez podległy personel ustalonych wyżej zasad.

W o j e w o d a Ś l ą s k i
(—) Dr. G r a ż y ń s k i.

63.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. I-75/5. Katowice, dnia 17 kwietnia 1936.

O zwalczaniu jaglicy w szkołach powszechnych.

Ministerstwo Opieki Społecznej stwierdziło, że wskutek braku opieki higjeniczno-lekarskiej w wielu publicznych i prywatnych szkołach powszechnych nie są prowadzone badania ogólne, a w szczególności badania stanu oczów, i wskutek tego dzieci chore na jaglicę i podejrzane o nią nie są poddawane leczeniu i nie pozostają pod opieką sanitarną (art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zwalczaniu jaglicy — Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 333 oraz §§ 6, 7 i 14 przepisów zapobiegawczych przeciw szerzeniu się chorób zakaźnych przez szkoły i zakłady wychowawcze. Biul. Dyr. Sł. Zdr. Nr. 2 z 1918 r.).

Aby temu stanowi rzeczy zapobiec w szkołach powszechnych nie odwiedzanych zupełnie przez lekarzy — lekarze powiatowi zorganizują z pomocą lekarzy przychodni przeciwjaglicznych badanie stanu oczów dzieci szkolnych. — Badania te będą przeprowadzone w terminie do dnia 30 czerwca 1936 r.

O wyniku przeprowadzonych badań powiadomią lekarze powiatowi odnośne Inspektoraty Szkolne.

W szkołach powszechnych posiadających opiekę higjeniczno-lekarską powinni lekarze, sprawujący tą opiekę do dnia 15. lipca każdego roku złożyć właściwym lekarzom powiatowym sprawozdanie o stanie jaglicy w szkołach. Sprawozdanie to ma zawierać następujące dane: 1) nazwa i adres szkoły, 2) ogólna liczba dzieci w szkole, 3) liczba dzieci zbadanych, 4) liczba dzieci chorych na jaglicę, 5) liczba dzieci podejrzanych o jaglicę, 6) ogólne uwagi i spostrzeżenia.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego przywiązując dużą wagę do zarządzonych badań poleca:

1) Inspektoratom Szkolnym i Kierownikom szkół powszechnych współdziałać z organami służby zdrowia w akcji zwalczania jaglicy w szkołach, w szczególności zaś, ułatwiać zorganizowanie badań stanu oczów dzieci przez lekarzy przychodni przeciwjaglicznych.

2) Kierownikom szkół powszechnych, aby zwrócili uwagę na stosowanie się dzieci, uznanych za chore, lub podejrzane o jaglicę do wskazówek lekarzy i poddawanie się systematycznemu leczeniu.

Inspektoraty Szkolne, po dokładnem zapoznaniu się ze sprawozdaniami lekarzy powiatowych o wyniku badań stanu ócz dzieci szkolnych, powinni przesłać je do tut. Urzędu w terminie do dnia 31 sierpnia, oraz ze wszelkiemi innemi sprawozdaniami lekarzy, sprawujących opiekę higjeniczno-lekarską nad szkołami powszechnemi.

Z a W o j e w o d ę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

64.

M i n i s t e r
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
W a r s z a w a.

Nr. III. TP-381/36. Dnia 23 marca 1936 r.

Do
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
Wydział Oświecenia Publicznego
w K a t o w i c a c h.

Uprawnienia absolwentek Seminarjów Naucz. Rzemiosł i Gospod. Dom.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28. XI. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 593) wykonawczego do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21. X. 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774) Ministerstwo przesyła poniższe wyjaśnienia odnośnie uprawnień nauczycielskich absolwentek Seminarjów Nauczycielek Gospodarstwa Domowego lub Rzemiosł:

1) Absolwentki wspomnianych Seminarjów, które do dnia wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 21. X. 1932 r. t. j. do dnia 26 października 1932 r. złożyły t. zw. egzamin nauczycielski przed Komisjami Egzaminacyjnemi przy Państwowych Seminarjach Nauczycielek Rzemiosł lub Gospodarstwa, zorganizowanemi na podstawie decyzji Ministra W. R. i O. P. z dnia 15. II. 1928 r. Nr. III. Z. 510/28, zachowują swe kwalifikacje na zasadzie postanowień art. 18, wspomnianego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 21. X. 1932 r.

2) Absolwentki, które wspomniany w punkcie 1 egzamin nauczycielski złożyły w okresie od dnia 26 października 1932 r. do dnia wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego z 1935 r. t. j. do dnia 24 grudnia 1935 r. uzyskują na zasadzie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 21. X. 1932 r. kwalifikacje nauczycielskie w stosunku do szkół i przedmiotów, które oznaczy Minister W. R. i O. P.

3) Absolwentki, które nie złożyły wspomnianego w punkcie 1 egzaminu nauczycielskiego do dnia 24 grudnia 1935 r., mogą przystępować do składania tego egzaminu, zreorganizowanego w/g zasad niżej wyszczególnionych w następujących terminach:

a) absolwentki Seminarjów Nauczycielek Rzemiosł do dnia 31-go grudnia 1939 r.

b) absolwentki Seminarjów Nauczycielek Gospodarstwa Domowego do dnia 31 grudnia 1942 r.

Absolwentki, które w powyższych terminach złożą egzamin zreorganizowany, uzyskają na zasadzie art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21. X. 1932 r. kwalifikacje nauczycielskie w stosunku do szkół i przedmiotów, które oznaczy Minister W. R. i O. P.

4) Absolwentki, które nie złożą omawianego egzaminu w terminach, wskazanych w punkcie 3a i b, dla uzyskania kwalifikacyj nauczycielskich muszą spełnić wszystkie warunki, przewidziane w art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 21. X. 1932 r. oraz w §§ 3—5 rozporządzenia wykonawczego z 28. XI. 1935 r.

Wspomniana w punkcie 3 reorganizacja omawianego egzaminu polegać będzie na tem, że przewidziany w § 4 Przepisów Egzaminacyjnych (decyzja Ministra W. R. i O. P. z 15. II. 1928 r. Nr. III-Z-510/28) egzamin z pedagogiki powinien odbywać się z zakresu programu kursów pedagogicznych, ustalonego w części I, załącznika 1 do zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 29-go listopada 1935 r. o programie kursów pedagogicznych oraz kursów specjalnych, wprowadzających w zagadnienia szkolnictwa zawodowego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 12, poz. 209). W miejsce ustalonego wspomnianą wyżej decyzją Ministra z dnia 15. II. 1928 r. świadectwa, Komisje Egzaminacyjne wydawać będą zaświadczenia o złożeniu egzaminu według załączonego wzoru.

6) Absolwentki, wymienione w punktach 1, 2 i 3 niniejszego pisma celem uzyskania kwalifikacyj powinny złożyć podania do Ministerstwa w myśl okólnika Nr. 6 z dnia 17. I. 1936 r. o nadsyłaniu podań i dokumentów personalnych w związku ze sprawą przyznania kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach zawodowych.

Minister:
(—) W. Świętosławski.

Wzór.

Załącznik do pisma z dnia 23 marca 1936 r.
Nr. III. TP-381/36.

Komisja Egzaminacyjna

przy

....

w.......................................

Nr.

Zaświadczenie

Pani ....

urodzona dnia .... roku .... w ....

.... wyznania ....

po ukończeniu Seminarjum Nauczycielek ....

w .... w dniu .... roku i po odbyciu dwuletniej praktyki złożyła z wynikiem dodatnim w dniu .... roku egzamin ustalony decyzjami Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15. II. 1928 r. Nr. III. Z. 510/28 oraz z dnia 23. marca 1936 r. Nr. III. TP-381/36.

dnia .... 193........ r.

Komisja Egzaminacyjna

Podpis Przewodniczącego Komisji

Miejsce pieczęci

....

Podpisy członków Komisji

....

65.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.
Nr. I. Praw. 2540/56/36.

Warszawa, dnia 21 marca 1936 r.

Potwierdzanie ważności legitymacyj szkolnych i podawanie miejsca zamieszkania.

I. Jak wynika z pisma Ministerstwa Komunikacji z dnia 11. III. 1936 r. Nr. HO. II. 24/49 wielu uczniów kursów dokształcających okazuje przy przejazdach kolejowych legitymacje niepotwierdzone na żaden miesiąc, oświadczając, że w danym miesiącu zapisani zostali na kurs i otrzymają potwierdzenie ważności legitymacyj dopiero w końcu miesiąca, jeżeli okaże się, że będą uczęszczali na wykłady.

Powyższy sposób wystawiania legitymacyj szkolnych przez dyrekcje i kierownictwa szkół i kursów, których uczniom przysługują legitymacje szkolne wzoru Nr. 1-b (lub wzoru Nr. 1-c) nie znajduje uzasadnienia na gruncie właściwej interpretacji odnośnych przepisów. Stosownie bowiem do postanowień ustępu VI okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 77 z dnia 6. IX. 1935 r. o legitymacjach szkolnych i ulgach kolejowych dla młodzieży szkolnej (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 158) ogłoszony w Gazecie Urz. Wojew. Śląsk. Dz. Admin. Szkolnej Nr. 9(33) z 21. IX. 1935 r., poz. 121) odpowiadających przepisom taryfowym (TO. II. § 61 pkt. 4(5) — ważność legitymacyj na miesiąc następny stwierdza się w ostatnim tygodni każdego upływającego miesiąca przez odciśnięcie pieczęci szkolnej w przeznaczonej na to rubryce legitymacji, przyczem z brzmienia odpowiednich rubryk legitymacji wynika, że legitymacja nie posiadająca odciśniętej pieczęci w rubryce miesiąca, nie jest na dany miesiąc ważną.

Ważność legitymacji szkolnej na miesiąc, w którym uczeń zapisał się na kurs, musi więc być potwierdzoną także zapomocą odciśnięcia na legitymacji pieczęci szkolnej w rubryce danego miesiąca, co powinno być dokonane przez szkołę równocześnie z wydaniem legitymacji.

Legitymacje wydane bez opieczętowanej rubryki miesiąca wydania nie są ważne i legitymacyj takich władze kolejowe bezwzględnie honorować nie będą.

W związku z powyższem Ministerstwo W. R. i O. P. zaleca dyrekcjom i kierownictwom szkół i kursów jaknajdokładniejsze zapoznanie się z przepisami, dotyczącemi legitymacyj szkolnych, aby przez wadliwe wystawienie legitymacji nie narażać młodzieży na przykrości i nieoczekiwane wydatki w razie zakwestjonowania ważności legitymacji przez służbę kolejową, jak również, aby nie stwarzać podatnego pola do możliwych nadużyć.

II. Przy przejazdach uczącej się młodzieży za biletami szkolnemi dość często wynikają nieporozumienia, polegające na tem, że wielu z pośród uczniów posiada nieprawidłowo wystawione legitymacje szkolne w odniesieniu do miejsca zamieszkania, co w konsekwencji jest powodem sporządzania protokółów i prowadzenia zbędnej korespondencji z tytułu biletów szkolnych w danej relacji. (Taryfa osobowa Cz. II. § 61, punkt 5).

Ministerstwo W. R. i O. P. — zgodnie z życzeniem Ministerstwa Komunikacji z 14. III. 1936 roku Nr. HO. II. 24/54 — poleca wezwać uczącą się młodzież, ażeby zmianę miejscowości zamieszkania niezwłocznie zgłaszała Kierownictwu szkoły, a to w celu dokonania przez uczelnię odnośnego sprostowania w legitymacji szkolnej, uprawniającej do nabywania ulgowych biletów miesięcznych.

Naczelnik Wydziału: (—) Kazimierz Dubiel.

66.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. OP. II. 98. Katowice, dnia 28 marca 1936 r.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Ośw. Publicznego w Katowicach rozpisuje

KONKURS

na stanowiska

kierownika 2-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Mościskach** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe);

kierownika 2-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Radostowicach** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe);

kierownika 2-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Zazdrości** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe);

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 **w Tychach** w pow. pszczyńskim;

kierownika 3-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Zgoniu** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe);

kierownika 4-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Żwakowie** w powiecie pszczyńskim (mieszkanie służbowe, ogród);

kierownika 4-klas. publicznej szkoły powszechnej **w Pniowcu** w powiecie tarnogórskim (mieszkanie dla kierownika szkoły);

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 **w Chorzowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 17 **w Chorzowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 31 **w Chorzowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 32 **w Chorzowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 1 **w Chropaczowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 **w Chropaczowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 4 **w Chropaczowie;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 **w Goduli-Chebziu;**

kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 4 w **Wielkich Hajdukach;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 8 w **Wielkich Hajdukach;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 9 w **Wielkich Hajdukach;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 1 w **Lipinach Śląskich;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 w **Lipinach Śląskich;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 5 w **Lipinach Śląskich;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 4 w **Łagiewnikach;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w **Orzegowie;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w **Rudzie Śląskiej;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 8 w **Rudzie Śląskiej;**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w **Piekarach Śląskich.**
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej w **Chwałowicach,** w powiecie rybnickim,
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 2 w **Rydułtowach,** w powiecie rybnickim,
kierownika 8-klas. publicznej szkoły powszechnej Nr. 3 w **Radzionkowie** w pow. tarnogórskim.
nauczyciela kierującego 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w **Zielonej** w powiecie lublinieckim (mieszkanie służbowe i ogród),
nauczyciela kierującego 1-klas. publicznej szkoły powszechnej w **Kamieńskich Młynach** w pow. lublinieckim (mieszkanie służbowe i ogród).

Podania należycie poparte dokumentami należy wnosić drogą służbową osobno o każde z wymienionych stanowisk do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego, Wydz. Oświecenia Publicznego w terminie 8-tygodniowym od daty niniejszego numeru Gazety Urzędowej Wojew. Śląskiego.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

OGŁOSZENIE

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego komunikuje, że od 1 września 1936 r. wakować będzie stanowisko

nauczyciela—komercjalisty do nauczania;

z organizacji i techniki handlu, techniki reklamy księgowości, korespondencji handlowej i arytmetyki handlowej w Państwowej Szkole Handlowej w Cieszynie.

Kandydaci, ubiegający się o nadanie powyższego stanowiska winni wnieść prośby do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego — Wydziału Oświecenia Publicznego w terminie **do dnia 10 lipca 1936 r.**

Do podania należy dołączyć następujące załączniki w odpisach notarjalnie legalizowanych, względnie oryginałach,

1. dyplom zawodowej szkoły akademickiej lub wyższej szkoły handlowej (W. S. H.),
2. świadectwa praktyki zawodowej nienauczycielskiej (w handlu towarowym),
3. świadectwo obywatelstwa,
4. metrykę urodzenia,
5. świadectwo lekarskie wystawione przez lekarza powiatowego,
6. ewentualne świadectwa praktyki nauczycielskiej.

Stanowisko zostanie nadane kontraktowo — wynagrodzenie według umowy.

67.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. OP. III-141/I/5. Katowice, dnia 26 marca 1936 r.

KOMUNIKAT

o przekazaniu ksiąg szkolnych po zlikwidowanej szkole ćwiczeń przy Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem w Nowej Wsi.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że wszystkie księgi szkolne, jak katalogi główne, klasowe i dzienniki lekcyjne, pozostałe po zlikwidowanej Szkole Ćwiczeń przy Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem w Nowej Wsi zostały przekazane Kierownictwu publicznej szkoły powszechnej Nr. 4 w Nowej Wsi.

Za Wojewodę:
(—) Mgr. M. Gajer,
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogóln.
Referendarz.

68.

Urząd Wojewódzki Śląski
WydziałOśw. Publ.
Nr. OP. I-23/8. Katowice, dnia 3 kwietnia 1936 r.

KOMUNIKAT

o opiece nad grobami poległych obrońców Ojczyzny.

Rada Naczelna Tow. Popierania Plantacyj Miast Rzeczypospolitej stwierdziła, że mogiły obrońców Ojczyzny często znajdują się w zaniedbaniu wskutek braku zainteresowania i braku organów, któreby mogły roztoczyć opiekę nad niemi.

Byłoby pożądane, aby młodzież szkolna, pod kierunkiem nauczycielstwa zbadała w okolicy swego miejsca zamieszkania stan mogił i żeby poszczególne jednostki lub małe ich zespoły zobowiązały się do pielęgnowania jednej lub kilku mogił.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki zachęca grona nauczycielskie do zorganizowania wśród młodzieży szkolnej stałej opieki nad grobami poległych obrońców Ojczyzny.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

69.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. OP. I. 59/16. Katowice, dnia 19 marca 1936 r.

O Schronisku Szkolnem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Ojcowie.

Urząd Wojewódzki Śląski — Wydział Oświecenia Publicznego zawiadamia, że Szkolne Schronisko Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Ojcowie przeniesione zostało do Willi „Pod Kazimierzem“, położonej w samem centrum Doliny Ojcowskiej i w parku zakładowym. W schronisku znajdują się osobne pokoje dla uczenic i uczniów. Noclegi szkolne po 30 gr., z kocem po 50 gr. — Przy schronisku restauracja, dla wycieczek; ceny bardzo niskie.

Dojazd autobusem lub furmankami z Krakowa. Zgłoszenia i zamówienia na noclegi i furmanki należy kierować wprost do Zarządu Schroniska w Ojcowie. Tel. Nr. 9.

Schronisko szkolne otwarte jest przez cały rok.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Mieczysław Gajer**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

70.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. OP. I. 50/12. Katowice, dnia 27 marca 1936 r.

O wycieczkach szkolnych do Gdyni w 1936 r.

Celem skoordynowania ruchu wycieczkowego nad morze, usunięcia trudności kwaterunkowych, aprowizacyjnych i lokomocyjnych, oraz umożliwienia wycieczkom należytego wykorzystania czasu pobytu nad morzem na zwiedzanie wybrzeża i okolic — Oddział Polskiego Biura Podróży „Orbis“ w Gdyni zamierza rozwinąć w roku 1936 w szerokim stopniu akcję, mającą na celu ułatwienie organizacji wycieczek szkolnych i niesienie im pomocy.

Zamierzenia P. B. P. „Orbis“ w Gdyni są następujące:

1. przygotowanie zbiorowych kwater. poza szkolnemi domami wycieczkowemi, w pensjonatach na Kamiennej Górze (Różany Gaj, Polonia, Belweder) i przystosowanie do tego celu Domu Zdrojowego, w którym pomieścić się może około 200 dzieci.

   Ceny za noclegi wahałyby się w granicach od 80 groszy do 2 zł.
2. Uregulowanie i obniżenie cen za posiłki dla wycieczek — ceny za całodzienne utrzymanie przy 3-razowym posiłku wynosiłyby od 2.50 zł. do 3.50 zł.
3. ułożenie programu zwiedzania, który przedstawiałby się następująco:
   a) zwiedzanie Gdyni wraz z portami handlowym i wojennym i urządzeniami, motorówką, oraz wycieczkę statkiem na Hel,
   b) zwiedzanie jak w punkcie a) z dodatkową wycieczką autocarową wzdłuż wybrzeża do Pucka, Jastrzębiej Góry i Wejherowa, oraz c) zwiedzanie jak w punktach a) i b) z dodatkowem zwiedzaniem Gdańska, Oliwy i Sopot (autocarami lub pociągiem).

   Ceny tych świadczeń wynosiłyby w kategorji a) 3.50 zł., w kategorji b) — 12.50 zł., w kategorji c) 18.50 zł.

   Urządzanie dalszych wycieczek traktowałoby się indywidualnie.

Ceny powyższe utrzymałby „Orbis“ tylko przy wycieczkach w grupach od 150—200 osób.

Podając powyższe do wiadomości, Urząd Wojewódzki zaleca Dyrekcjom i Kierownictwom szkół nawiązanie kontaktu przed urządzeniem wycieczki z Oddziałem Polskiego Biura Podróży „Orbis“ w Gdyni celem uzyskania tych świadczeń, które mogą ułatwić organizację wycieczki i obniżyć jej koszt.

Za Wojewodę:
(—) **Dr. Kupczyński**
Naczelnik Wydziału Oświecenia Publicznego.

71.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. OP. I-24/2. Katowice, dnia 3 kwietnia 1936 r.

O „Tablicach Morskich“ w wydawnictwie „Ligi Morskiej i Kolonjalnej“.

Urząd Wojewódzki zwraca uwagę na „Tablice Morskie“, rozesłane do wszystkich szkół powszechnych przez Ligę Morską i Kolonjalną ku upamiętnieniu 16-ej rocznicy odzyskania dostępu do morza, jak również dla spopularyzowania najważniejszych spraw, związanych z obroną morską.

Ze względu na wartości dydaktyczne i wychowawcze wspomnianej Tablicy winna ona stanowić stały przedmiot pomocy naukowej. Tablicę należy wciągnąć do inwentarza szkolnego, oraz odpowiednio zabezpieczyć przed zużyciem i zniszczeniem.

Za Wojewodę:
(—) **Mgr. Gajer,**
p. o. Kierownika Oddziału I. Ogólnego.
Referendarz.

72.

Urząd Wojewódzki Śląski
Wydział Ośw. Publ.

Nr. O. P. II. 1-127/6. Katowice, dnia 18. IV. 1936 r.

KOMUNIKAT
o interpretacji rozporządzenia w sprawie postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielom.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w okólniku z dnia 12 listopada 1935 r. Nr. BP-24897/35 wyjaśniło, iż obrońcą w Komisji Dyscyplinarnej dla nauczycieli może być jedynie nauczyciel lub funkcjonarjusz państwowy, w służbie czynnej. Nauczyciel lub funkcjona-

rjusz w stanie spoczynku, w stanie nieczynnym i zawieszony w służbie nie może być obrońcą w Komisji Dyscyplinarnej.

Równocześnie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego utrzymuje w mocy wyjaśnienie swoje z dnia 31 maja 1935 r. Nr. BP-7108/34, z którego wynika, że przez funkcjonarjuszów, mogących być powołanymi w myśl ustępu pierwszego art. 83 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) na obrońców w postępowaniu dyscyplinarnem przed Komisjami Dyscyplinarnemi dla nauczycieli, należy rozumieć funkcjonarjuszów wymienionych w ust. 2-im (z pominięciem funkcjonarjuszów wymienionych w końcowym ustępie) art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), t. j. urzędników, profesorów i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, oraz nauczycieli szkół państwowych i publicznych.

73.

Komunikat o warunkach przyjmowania kandydatów na I i II kurs Państwowego Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie w roku szk. 1936/37.

Na I kurs Instytutu będą przyjmowani kandydaci płci obojga, uzdolnieni do rysunków i zajęć praktycznych (robót ręcznych), posiadający świadectwo dojrzałości ze szkół średnich lub seminarjów nauczycielskich. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu będą miały osoby, mogące się wykazać — oprócz świadectwa dojrzałości — studjami artystycznemi, technicznemi lub pedagogicznemi, ewentualnie praktyką pedagogiczną.

Nauka w instytucie trwa dwa lata.

Osoby kończące Instytut Robót ręcznych, po odbyciu dwuletniej praktyki pedagogicznej w charakterze nauczycieli tymczasowych i po zdaniu egzaminu z przedmiotów pedagogicznych, otrzymują dyplomy nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

Świadectwo ukończenia Instytutu Robót Ręcznych uprawnia bez żadnych dalszych egzaminów do nauczania zajęć praktycznych (robót ręcznych) i rysunków w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych w myśl zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 22 czerwca 1928 r. II-7932/28 (Dz. Urz. M. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 138).

Studja w Instytucie Róbót Ręcznych obejmują przedmioty następujące: rysunki odręczne, malarstwo akwarelowe, zasady kompozycji, roboty z drzewa, tektury i metalu, wyrób pomocy naukowych, roboty kobiece, kreślenie techniczne, geometrję wykreślną, estetykę form plastycznych, dydaktykę zajęć praktycznych (robót ręcznych) i rysunków.

Bliższe szczegóły, dotyczące programu Instytutu, znaleźć można w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 7. X. 1924 r. w sprawie studjów i egzaminów z robót ręcznych, jako przedmiotu nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 18/140 z 1924 r., poz. 182).

Po nadesłaniu do kancelarji Instytutu Robót Ręcznych, Warszawa, ulica Górczewska Nr. 8, znaczków pocztowych za 50 gr, Dyrekcja wysyła szczegółowy program nauk w Instytucie.

Podanie o przyjęcie do Instytutu należy składać osobiście lub przesłać pocztą pod adresem Instytutu Robót Ręcznych (Warszawa, ulica Górczewska 8) **do dnia 1 czerwca 1936 r.**

Do podania należy załączyć następujące dokumenty: 1) metrykę urodzenia, 2) trzy fotografje własnoręcznie podpisane, 3) życiorys, 4) świadectwo dojrzałości, ewentualnie zaświadczenie Dyrekcji szkoły, że kandydat(ka) w czerwcu b .r. przystępuje do egzaminu dojrzałości, 5) rysunek z natury i kompozycję ornamentacyjną w dowolnej technice (ołówek, akwarelę i t. p.), świadczące o zdolności kandydata, 6) świadectwo lekarskie, stwierdzające pomyślny stan zdrowia kandydata.

W podaniu należy wyraźnie i dokładnie oznaczyć adres kandydata (poczta i telegraf).

Przed 15 czerwca r. b. kandydaci zostaną zawiadomieni pod wskazanym adresem, czy zostali dopuszczeni do egzaminu konkursowego z rysunków, malarstwa i sprawności technicznej.

Usprawnienie techniczne wykaże kandydat(tka) wykonując jakiś łatwy przedmiot z tektury, tkaniny, drzewa, szkła lub metalu. (Wybór działu pozostawiony będzie kandydatowi).

Egzamin ten rozpocznie się dnia 25 czerwca o godz. 9-ej w gmachu Instytutu i trwać będzie trzy dni. Opłatę za egzamin wstępny w wysokości 20 zł należy wpłacić do P. K. O. na konto Nr. 33304 Państwowego Instytutu Robót Ręcznych niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o dopuszczeniu do egzaminu; opłata powyższa może być zwrócona, o ile kandydat nie może stawić się do egzaminu z powodu wyjazdu lub choroby, o czem winien zawiadomić Dyrekcję Instytutu przynajmniej na trzy dni przed wyznaczonym terminem egzaminu.

Nauka w Instytucie jest bezpłatna, jednak słuchacze zobowiązani są zwracać koszta zużytych do pracy materjałów i wnosić taksę administracyjną; obie te opłaty wynoszą około 200 zł rocznie (płatne w dwóch ratach).

Słuchacze, kształcący się w Instytucie, nie mogą liczyć na utrzymanie się w Warszawie ze swej pracy, gdyż zajęcia w Instytucie uniemożliwiają wszelką pracę dodatkową.

Czynni nauczyciele powinni sobie wyjednać urlop 3-dniowy od swej władzy szkolnej na czas zdawania egzaminów. W razie pomyślnego wyniku egzaminu winni wystąpić drogą służbową do Kuratorjum o udzielenie rocznego urlopu na studja, załączając do tego podania zaświadczenie Dyrekcji Instytutu o złożeniu z pomyślnym wy-

nikiem egzaminu wstępnego. Urlopy płatne nie będą udzielane, natomiast nauczyciele(lki) czynni mogą się ubiegać o urlopy za zwrotem kosztów zastępstwa bez rozłożenia na raty.

Na II kurs Instytutu będą przyjmowani tylko mężczyźni, posiadający ukończony Wyższy Kurs Nauczycielski (dział robót i rysunków) w Warszawie, Krakowie, Lwowie lub Mysłowicach, ewentualnie osoby, posiadające maturę gimnazjalną lub seminaryjną i conajmniej trzyletnie studja w akademjach sztuk pięknych.

Kandydaci winni składać podania **przed 1 maja** wprost do Instytutu Robót Ręcznych, załączając następujące dokumenty: 1) życiorys, 2) metrykę, 3) dokumenty odbytych studjów, 4) rysunek i akwarelę, wykonane z natury i własnoręcznie podpisane.

Czynni nauczyciele po otrzymaniu zawiadomienia, że mogą być przyjęci do Instytutu na II kurs i że miejsca dla nich zostały zarezerwowane, powinni złożyć podanie do Kuratorjum o udzielenie urlopu, załączając zaświadczenie Instytutu o zarezerwowaniu miejsca.

Czynni nauczyciele szkół powszechnych, kształcący się na II kursie Instytutu, mogą otrzymać urlopy za zwrotem kosztów zastępstwa bez rozłożenia na raty. (Nr. II S-474/36).

74.

O WYDAWNICTWACH.

Ministerstwo W. R. i O. P. uznało następujące wydawnictwa i środki naukowe za dozwolone do użytku szkolnego:

I. Podręczniki:

Dworak K. ks. Zarys psychologji empirycznej. Podręcznik szkolny. Nakładem autora. Kielce, 1933 — dla uczniów wyższych klas szkół średnich. (Nr. I Pr — 2374/33).

Gebert Stanisław. Podręcznik historji dla VII klasy szkół powszechnych. Książnica-Atlas. Lwów-Warszawa, 1935. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł. 1.10 — dla uczniów siódmej klasy szkół powszechnych. (Nr. II Pr — 13432/35).

Greger Osk. Rechnen und Raumlehre. Teil VI. Sechstes Schuljahr. Verlag: W. Johne's Buchhandlung. Bydgoszcz — do użytku w szkołach z niemieckim językiem nauczania. (Nr. I Pr — 9817/34).

Helmchen, Jendricke, Luck, Ins Hundertland — juchhei. Rechenbuch für die 2. Klasse der Volksschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. Verlag: W. Johne's Buchhandlung. Bydgoszcz — do użytku w szkołach z niemieckim językiem nauczania. (Nr. II Pr — 13589/35).

Jarosz Włodzimierz. Historja. Podręcznik na VII klasę szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Warszawa, 1935. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł. 1.10 — dla uczniów siódmej klasy szkół powszechnych. (Nr. II Pr — 13383/35).

Mitkiewicz Karol dr. Nauka o zdrowiu. Podręcznik dla klasy VII szkoły powszechnej. Wydawnictwo „Bibljoteki Polskiej", Warszawa, 1936. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych — zł. 1.20 — dla uczniów VII plasy szkół powszechnych na okres do końca roku szkolnego 1935/36. (Nr. I Pr — 13456/35).

Mul T., Radomski J., Tołpa S. Nauka o człowieku łącznie z higjeną. Podręcznik do nauki przyrody żywej i higjeny dla VII klasy szkół powszechnych. Wydawnictwo Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Lwów—Warszawa. 1936. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych — zł. 1.20 — dla uczniów VII klasy szkół powszechnych na okres **do końca roku szkolnego** 1935/36. (Nr. II Pr — 13361/35).

Pohoska H. i Wysznacka M. Z naszej teraźniejszości. Podręcznik do nauki historji dla VII klasy szkół poswzechnych. M. Arct i Nasza Księgarnia. Warszawa, 1935. Cena wraz ze znaczkiem na Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zł. 1.10 — dla uczniów siódmej klasy szkół powszechnych. (Nr. II Pr. —13394/35).

Tauber M. i Wajngarten J. Mała historja Żydów. Dla piątej klasy szkół powszechnych. Podręcznik nauki religji mojżeszowej. Wydanie 3. Nakładem autorów. Warszawa, 1935 — dla uczniów szkół powszechnych do nauki religj mojżeszowej. (Nr. II Pr — 13604/35).

II. Wydania autorów:

Cazin P. Décadi ou la pieuse enfance. Bibljoteczka francuska. Z. 5. Wydawnictwo Książnica-Atlas. Lwów—Warszawa. 1935 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów III i IV klasy gimnazjum. (Nr. II Pr — 13531/35).

Durian W. Kai aus der Kiste. Eine ganz unglaubliche Geschichte. Opracował H. Friedländer. Bibljoteczka niemiecka. Serja II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa, 1934 — jako szkolną lekturę uzupełniającą i lekturę domową. (Nr. I Pr. — 4546/34).

Kästner E. Emil und die Detektive. Opracowała i objaśnieniami zaopatrzyła M. Heroldowa. Bibljoteczka niemiecka. Serja II, tomik 45. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1935 — jako lekturę uzpełniającą dla uczniów w kalsie III i IV gimnazjum nowego typu. (Nr. II. Pr — 13631/35).

Maupassant G. Contes choisis. Opr. K. Mellerowicz. Bibljoteczka francuska. Z. 6. Wydawnictwo Książnicy Atlas. Lwów—Warszawa, 1933 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów III i IV klasy gimnazjum. (Nr. II Pr. — 13727/35).

Schnitzler A. Der blinde Geronimo und sein Bruder. Opracowała S. Mazurkówna. Bibljoteczka niemiecka. Serja II, tomik 49. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1935 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów w klasie IV-ej nowego typu oraz VI, VII, VIII dawnego typu. (Nr. II Pr — 13632/35).

Tetzner L. Der Fussball. Bibljoteczka niemiecka. Serja II. tomik 44. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa, 1935 — jako lekturę domową i uzupełniającą dla uczniów III klasy gimnazjum nowego typu. (Nr. II Pr — 15303/35).

Vildrac Ch. Découvertes. Bibljoteczka francuska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. LwówWarszawa,

1934 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów III i IV klasy gimnazjum. (Nr. II Pr — 10129/34).

Wilde Osc. The happy prince. Bibljoteczka angielska. Z. 3. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1934 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów szkół średnich, począwszy od III klasy. (Nr. I Pr — 4321/34).

Wilde Osc. The nightingale and the rose. Bibljoteczka angielska. Z. 4. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa, 1934 — jako lekturę uzupełniającą dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących, począwszy od klasy III. (Nr. I Pr — 4322/34).

III. Wydawnictwa pomocnicze:

Hławiczka K. Śląsk. Pieśni na 1, 2 i 3 głosy. Bibljoteczka pieśni regjonalnych. N-ry 1 i 2. Tom I i II. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej. Katowice — dla uczniów szkół ogólnokształcących. (Nr. II Pr — 13593/35).

Łomnicki Ant. Tablice matematyczno-fizyczne czterocyfrowe. Dla użytku szkół średnich. Wydanie 2. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa 1932 — dla uczniów szkół średnich. (Nr. I Pr — 3287/32).

Mirski J. Współdziałanie młodzieży w pracy wychowawczej szkoły. Współpraca domu i szkoły w dziedzinie wychowania młodzieży. Bibljoteczka Nr. 11. Wydawnictwo Książnicy - Atlas. Lwów—Warszawa — jako książka pomocnicza dla nauczycieli. (Nr. I Pr — 1183/35).

Szuman St., Pieter J., Weryński H. Psychologja światopoglądu młodzieży. Idealizm. Filozofja. Religja. Nakładem Naukowego Towarzystwa pedagogicznego. Warszawa—Lwów, 1933 — dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży w zakładach kształcenia nauczycieli. (Nr. II Pr — 10243/34).

IV. Środki naukowe:

Gdynia. Album. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1934 — jako dozwolony środek pomocniczy w szkołach powszechnych i średnich. (Nr. II Pr — 13891/35).

Grupa Babiej Góry. Blokdiagram Nr. 1 i Beskid Śląski i Mały. Blokdiagram Nr. 4. Narciarskie mapy plastyczne. Nakład Towarzystwa Krzewienia Narciarstwa. Kraków — jako środek naukowy dla uczniów gimnazjum. Nr. I Pr — 4483/34).

Batowski St. Zadwórze — Polskie Termopile,

Janowski St. „Ułani, ułani, chłopcy malowani". (Beliniacy na Wołyniu), —

Kossak J. Wesele jedzie, —

Matejko J. Jan III Sobieski, —

Matejko J. Stefan Batory, —

reprodukcje obrazów i portretów, wyd. Salonu Malarzy polskich w Krakowie, dozwolone do użytku w szkołach. (Nr. I Pr — 1659/34).

Nanke Cz. Mapa. Europa w drugiej połowie wieku XVI. Okres walki z reformacją i szczytowej potęgi tureckiej). Podziałka 1:3.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — jako środek naukowy, tymczasowo dozwolony dla szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II Pr — 13597/35).

Przyrząd opracowany przez Ark. Piekarę pod nazwą „Multiplikator napięcia" — do użytku w szkołach średnich ogólnokształcących. (Nr. II Pr — 441/36).

Romer Eug. Mapa. Deutschland und die Nachbarländer. Podziałka: 1:1.000.000. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — do użytku szkół średnich przy nauce języka niemieckiego oraz do użytku w szkołach wszystkich stopni z niemieckim językiem nauczania. (Nr. I Pr — 1162/33).

Szteinbok K. Grzyby krajowe trujące i jadalne. Tablica. Wydanie 2. Według oryginalnych akwarel Wł. Włodyny. Wydawnictwo Drukarni J. Cotty. Warszawa — jako środek naukowy dozwolony w szkołach powszechnych. (Nr. II Pr — 14143/36).

V. Książki do bibljotek:

Bandrowski Jerzy. „Na Polskiej Fali", powieść dla młodzieży z rycinami, wydanie czwarte. Warszawa, 1935. Dom Książki Polskiej Sp. Akc. — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr — 13869/35).

Barbaszowa M. Vestalka. Wydawnictwo Filomaty. Lwów, 1935 — do bibljotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących. (Nr. II Pr — 13724/35).

Burzyński Zb. „Kościuszko nad Ameryką". Wydawnictwo Aeroklubu R. P. Nakładem L. Złotnickiego. Warszawa, 1934 — zatwierdzona do bibljotek uczniowskich szkół powszechnych i średnich. (Nr.II Pr — 3648/34).

Bystroń J. St. Alger. Bibljoteczka geograficzno-podróżnicza. Dookoła ziemi. T. 9. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla uczniów wyższych klas szkół średnich. (Nr. I Pr — 3638/34).

Drogoszewski Aureli. Eliza Orzeszkowa. 1841—1910. Wydawnictwo Towarzystwa im. Elizy Orzeszkowej. Warszawa, 1933 — do bibljotek szkolnych oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów gimnazjum. (Nr. I Pr — 4400/33).

Dziesięcioro o Pomorzu. Nakładem Instytutu Bałtyckiego — do bibljotek nauczycielskich szkół wszystkich typów. (Nr. I Pr 4243/32).

Gąsiorowski Wacław (Wiesław Sclavus) 1910—1915. Historja armji Polskiej we Francji. Praca dokonana staraniem Stowarzyszenia Weteranów Armji Polskiej w Ameryce. Warszawa — Dom Książki Polskiej, 1931 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II—27648/30).

Ghéon Henri. „Droga Krzyżowa", przełożyła Beata Obertyńska. Nakład Św. Wojciecha, Poznań — Warszawa—Wilno—Lublin — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr — 13893/35).

Ginsbert J. Co to jest marynarka wojenna? A. B. C. morskie dla wszystkich. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej. Warszawa, 1935 — dla młodzieży szkół powszechnych oraz szkół średnich. (Nr. II Pr — 13699/35).

Górska Halina. Nad czarną wodą. II. Wydanie. Nakł. Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa, 1935 — dla uczniów od lat 15. (Nr. II Pr — 13649/35).

Górska P. O Chełmońskim. Wspomnienia. Gebethner i Wolff. Warszawa, 1932 — do bibljotek szkół wszelkich typów. (Nr. I Pr — 1068/32).

Hertz Al. Klasycy socjologji. Wydawnictwo „Wiedzy i Życia". Warszawa, 1933 — dla bibljotek nauczycielskich oraz do bibljotek uczniowskich wyższych klas gimnazjalnych. (Nr. I Pr — 239/34).

Idea i czyn Józefa Piłsudskiego. Współpracownicy: M. Handelsman, W. Husarski, J. Jędrzejewicz, St. Konopka, J. Lechoń, W. Lipiński, Wł. Pobóg-Malinowski, Ad. Przybylski, St. Rogóż, W. Rzymowski, Ad. Skwarczyński, Art. Śliwiński, J. Starzewski, K. Wierzyński. Komitet redakcyjny: Przewodniczący: W. Sieroszewski. Członkowie: J. Balicki, W. Husarski, W. Lipiński, Wł. Pobóg-Malinowski, Wł. Zawistowski. — Wydawnictwo Bibljoteki dzieł naukowych. Warszawa, 1934 — dla młodzieży 7-ej i 8-ej klasy gimnazjum. (Nr. I Pr — 3077/34).

Juszkiewiczowa Marja. Fombo, małpka i ja. (Wspomnienia z Mandżurji). Wydanie II. Nakładem „Naszej Księgarni" Związku Naucz. Polskiego. Warszawa, 1935 — dla uczniów od lat 9—11. (Nr. II Pr — 13641/35).

Juszkiewiczowa Marja. O dużym Tomku. Bibljoteka Książek Różowych Nr. 176. Warszawa— dla uczniów od lat 9—11. (Nr. II Pr — 13586/35).

Kluz T. Historja i znaczenie lotnictwa. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Praktyczne zastosowanie nauk. Nr. 86. Nakład Państwowego Wydawnictwa książek szkolnych. Lwów, 1934 — do bibljotek szkolnych, jako książkę pomocniczą dla młodzieży V, VI i VII klasy szkół powszechnych. (Nr. I Pr—1404/34).

Konarski Kazimierz. „Przyjaciele". Tom I i II. Bibljoteka Młodzieży „Przymierze z książką", Warszawa. Wydawnictwo B-ci Drapczyńskich — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr — 13643/35).

Kossak Zofja. „Beatum Scelus". Warszawa, 1935. Towarzystwo Wydawnicze „Rój" — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr — 13585/35).

Krzepkowski Mieczysław. Rozbitkowie z Czeluskina. Polska i Świat Współczesny. Bibljoteka Młodzieży Nr. 31. Nakładem Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. I Pr — 9847/34).

Lindsey B. Małżeństwa koleżeńskie. Wydawnictwo Arcydzieł Literatur obcych. Retor. Warszawa, 1932 — do bibljotek nauczycielskich. (Nr. I Pr — 222/32).

Łoś St. Szajka. Powieść. Skład główny: „Nasza Księgarnia". Warszawa, 1935 — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr — 13625/35).

Miłaszewska Wanda. „Dusza Domu", Imionnik. Księgarnia Św .Wojciecha, 1935 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr — 13855/35).

Morsztynkiewicz Maryta. Klasa piąta rozpoczyna bieg — dla młodzieży od lat 11 do 15. (Nr. II Pr — 13673/35).

Muszałówna Kazimiera. Pod olimpijskim sztandarem. Polska i Świat Współczesny. Bibljoteka Młodzieży. Nr. 21. Nakładem Gebethnera i Wolffa. Warszawa. 1934 — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. II Pr — 9860/34).

Ossendowski F. Ant. Polesie. Wydawnictwo Polskie R. Wegnera. Poznań — do bibljotek nauczycielskich. (Nr. I Pr. — 4422/34).

Pillati G. Komplet 32 fryzów w barwnych reprodukcjach, wyd. Domu wydawniczego A. Chlebowski p. f. „Świt", Warszawa — do bibljotek szkół wszelkich typów. (Nr I Pr — 3908/34).

Podoski Juljan. Rycerze z K. O. P. Powieść. Bibljoteka Iskier T. 44. Nakładem Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. I Pr — 3944/33).

Ponten J. Der Meister. Novelle. Wstępem i przypisami zaopatrzył H. Sternbach. Bibljoteczka niemiecka. Serja II. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów-Warszawa, 1933 — do bibljotek szkół średnich ogólnokształcących, dla młodzieży najwyższej klasy gimnazjum starego typu. (Nr. II Pr — 4545/34).

Remer J. Wilno. Wydawnictwo R. Wegnera. Poznań — do bibljotek nauczycielskich szkół wszelkich typów oraz do bibljotek uczniowskich dla uczniów wyższych klas szkół średnich. (Nr. II Pr — 13231/34).

Rendznerowa J. Współudział rodziców w obywatelskiem wychowaniu młodzieży. Bibljoteka pedagogiczna Zespołu Rodziców przy grupie „Zrąb" Nr. 2. Warszawa, 1935 — zalecona do bibljotek nauczycielskich. (Nr. II Pr — 13633/35).

Rómmel Juljusz, gen. Kawalerja polska w roku 1920. Polska i Świat Współczesny. Bibljoteka Młodzieży Nr. 14. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 15. (Nr. II Pr — 9843/35).

Rytard J. M. i Rój-Rytardowa H. Koleba na Hliniku. (Przygody w Tatrach). Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1933 — dla uczniów od lat 11 do 15. (Nr. II Pr — 13751/35).

Rytardowie H. i J. M. Wilczur z Prohyby. Powieść. Nakład Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1935 — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. II Pr — 13653/35).

Schulbaumówna Z. Aspasia. Wydawnictwo Filomaty. Lwów, 1934 — do bibljotek szkół średnich ogólnokształcących. (Nr. II Pr — 13243/35).

Sempołowska Stefanja. Na Ratunek. Nakładem Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa 1934 — dla uczniów od lat 15. (Nr. II Pr — 13569/35).

Sieroszewski Wacław. Dary wiatru północnego. Powieść. Nakł. Towarzystwa Wydawniczego „Rój". Warszawa, 1934 — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. II Pr — 13583/35).

Sinko T. Spór pióra z człowkiem. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Przedmioty mówia....... Nr. 44. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek szkolnych. Lwów, 1933 — dla młodzieży wyższych oddziałów szkół powszechnych. (Nr. I Pr — 3178/33).

Themerson Stefan. „Jacuś w zaczarowanem mieście". Tom I i II. Bibljoteka Książek różowych, Nr. 116 i 117 — dla młodzieży od lat 9—11. (Nr. I Pr — 8931/31).

Thompson Ernest Seton. Chłopiec i ryś. Tłum. Marja Arct-Golczewska. Zajmujące Czytanki Przyrodnicze Nr. 8. Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie — dla uczniów od lat 11—15. (Nr. I Pr—4305/34).

Wasylewski St. Rej z Nagłowic. Tom II. Wielcy ludzie. Bibljoteka życiorysów. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1934, do bibljotek szkolnych. (Nr. I Pr — 1358/34).

Zajączkowski St. Zarys dziejów zakonu krzyżackiego w Prusach. Bibljoteczka Bałtycka. Nakładem Instytutu Bałtyckiego. Toruń, 1934 — do bibljotek uczniowskich wyższych klas szkół średnich. (Nr. I Pr — 4117/34).

Zeszyt specjalny „Polska" zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie".

Jako specjalny zeszyt zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie" (nakł. Książnicy-Atlas) ukazał się zeszyt poświęcony Polsce. Zeszyt ten stanowi bezpłatne premjum dla prenumeratorów „Świata i Życia", poza tem jest jednak do nabycia w osobnej sprzedaży.

Zeszyt rozpoczyna się od obrazu przyrodniczego Polski. Składają się na ten obraz cztery artykuły: „Krajobraz geograficzny Polski" (prof. dr. Eugenjusz Romer), „Budowa geologiczna Polski" (prof. dr. Jan Lewiński), „Szata roślinna" (prof. dr. January Kołodziejczyk), oraz „Fauna Polski" (prof. dr. Tadeusz Wolski). Zkolei przychodzą artykuły poświęcone ludności zamieszkującej ziemie polskie i jej życiu. Prof. dr. Jan Czekanowski pisze o ludności polskiej pod względem demograficznym i plemiennym, prof. dr. Kazimierz Nitsch o języku polskim, prof. dr. Adam Fischer o „Ludzie polskim" pod względem geograficznym, zaś dr. Łucja Charewiczowa o „miastach polskich", przedstawiając w swym artykule zarówno historję miast polskich, jak i ich stan dzisiejszy. Dział ten kończy artykuł Tadeusza Sławińskiego o życiu gospodarczem Polski.

Następny dział to zagadnienie kultury polskiej. Rozpoczyna ten dział artykuł prof. dr. Stanisława Zakrzewskiego: „Dzieje Polski", dalej: „Literatura polska" prof. dr. Juljana Krzyżanowskiego, „Muzyka polska" doc. dr. Bronisławy Keuprulian, oraz „Sztuka polska" doc. dr. Juljusza Starzyńskiego.

Dział ten zamyka syntetyczny artykuł „Polska na tle kultury międzynarodowej" prof. dr. Zygmunta Łempickiego, w plastyczny i przekonywujący sposób uświadamiający czytelnikowi wartość i znaczenie z punktu widzenia ogólnoludzkiego kultury polskiej.

Ostatnim artykułem w tym zeszycie specjalnym jest artykuł St. J. Paprockiego: „Polacy zagranicą", którego celem jest przypomnienie czytelnikowi o tych miljonach Polaków, którzy zdala od ojczyzny zamieszkują różne części kuli ziemskiej.

Całość jest oryginalna, barwna, ciekawa, stanowiąca pobudzający materjał do samodzielnych rozmyślań i studjów. Zeszyt zdobią piękne ilustracje.

Książki i czasopisma nadesłane do Redakcji.

Chowanna — miesięcznik poświęcony współczesnym prądom w wychowaniu i nauczaniu, zeszyt 2, luty 1936 r. Red. i Admin. Katowice, ul. Krasińskiego 3. Instytut Pedagogiczny. Prenumerata roczna 5 zł. Nr. pojed. 1 zł.

Treść zeszytu 2.: Stefan Pieńkowski: Dziedziczność i środowisko ze stanowiska lekarskiego (dokończenie). Stefan Błachowski: Od wyobrażeń ejdetycznych do struktury osobowości. Recenzje i sprawozdania: G. Jampol: Z psychologji amerykańskiej. Fr. Pautsch: Współczesne poglądy na istotę i powstawanie zmęczenia. M. Friedländer: Testowanie i szacowanie inteligencji szkolnej. Dr. L. Trzaska: Gwara i wpływy obce w języku uczniów śląskich. Kronika Instytutu Pedagogicznego. Zapiski bibljograficzne.

Praca Szkolna — miesięcznik poświęcony praktyce wychowania i nauczania w szkole powszechnej. Organ Wydziału Pedagogicznego Zw. N. P. Nr. 6. luty 1936 r. Red. i Admin. Warszawa, ul. Smulikowskiego 1. Prenumerata roczna 8 zł., dla członków Zw. N. P. 4 zł lub bezpłatnie jako dodatek miesięczny do „Głosu Naucz."

Treść Nr. 6: S. Hessen: Metoda globalna czy globalna nauka czytania (dokończenie). L. Badura: Przyczyny drugoroczności w klasie pierwszej. A. Gotard: Kilka uwag na temat nauczania gramatyki w szkole powszechnej (dokończenie). A. Czyżewski: Z praktyki w organizacjach uczniowskich. Poradnik samokształceniowy. Spraowzdania. Przegląd polskiej pracy pedagogicznej.

Wspólnota Wychowania — kwartalnik Związku Rodzicielskiego przy publiczn. szkołach powszechnych Nr. 1 i Nr. 28 w Katowicach.

Zeszyt 1. styczeń—marzec 1936 r. **Treść:** T. Łaciak: Dziecko wychowywane karnie. J. Zborowski: Praca domowa uczniów w opinji rodziców. Dr. A. Zang: Czego naszej szkole brak. Sprawozdanie Związku Rodzicielskiego.

Przegląd Pedagogiczny — Organ T. N. S. W. pod redakcją M. Tazbira. Nr. 3, 4, 5, luty i marzec 1936 roku. Red. i Admin. Warszawa, ulica Bracka 18. Prenumerata roczna 6 zł., półroczna 3.60 zł. Nr. pojed. 50 gr.

Moje pisemko — tygodnik ilustrowany dla dzieci pod redakcją M. Buyno-Arctowej. Red. Warszawa, ul. Br. Pierackiego 14. Admin. Nowy Świat 35. Prenumerata: rocznie 12 zł, półrocznie 6 zł, mies. 1.20 zł. Dla szkół i przedszkoli specjalny rabat — 10% przy prenumeracie do 5 egz., — 20% ponad 5 egz., 30% ponad 15 egz.

Młody Polak — dwutygodnik ilustrowany dla młodzieży Nr. 3, 4, 5 — luty i marzec 1936 r. Red. Rybnik. Prenumerata roczna 4 zł. Przy kilku egz. rabat.

Redakcja: Katowice — Urząd Wojewódzki Śląski ul. Jagiellońska I p. pokój 326. — Tel. 106.
Administracja: II. p. pokój 538. — Tel. 178. — Konto P. K .O. Nr. 304.121.

Tłoczono w Drukarni Urzędu Wojew. Śląskiego w Katowicach.